

L O N D O N - R A D I O

Nr. 49.

Søndag den 26. april 1943 kl. 1930.

3. årg.

Tunis. Dagens kommunike fra det allierte hovedkvarter i Nordafrika melder om fortsatt fremgang i alle avsnitt tross hard fiendtlig motstand. Kampene fortsetter langs hele fronten og fienden kjemper hardt for hver tomme grunn de taper. Fredag natt erobret den 8de arme Djebel Terbona som var en kraftig forsvarstilling nordvest for Enfidaville. Franske styrker har inntatt viktige høyder rundt Medjez-el-Bab. Øst for Medjez-el-Bab utvikler stillingen seg til de alliertes fordel, og tyskerne har fått ødelagt en stor mengde tanks her. Det franske hovedkvarter meddeler at med inntakelsen av Djebel Terbona befinner de seg nå 5½ km fra Pont du Fahs.

Flyangrep. Allierte fly har bombet Sicilia og Cagliari på Sardinia. Britiske fly har påny bombet Napoli. Allierte fly fortsetter sine angrep på fiendtlige transportkolonner i Tunis. 7 fiendtlige fly ble skutt ned i går. 12 allierte fly savnes fra toktene i Middelhavet. Britiske bombe- og jagerfly angrep i natt transportmål i Belgia og Nordfrankrike. Det var ingen luftvirksomhet over England sist døgn. Endel britiske flyvere som har tjennestegjort i Russland bl. a. ved beskyttelse av konvoiene er nå vendt tilbake. De er imponert over det russiske flyvåpens effektivitet. Russland. Det er fortsatt luftvirksomhet langs hele den russiske front, særlig i Kuban. Dagens kommunike fra Moskva melder at 381 tyske fly er ødelagt, mens de egne tap var 134. Det meldes også fra Moskva om et tre dages slag på midtfronten vest for Kursk. Ved Øvre Donets, sør for Balakleja er et tysk angrep slått tilbake.

Moskva radio melder at den sovjetrussiske regjering har besluttet å bryte den diplomatiske forbindelse med den polske regjering. Den russiske note sier at grunnen til at regjeringen har gått til dette skritt er den polske regjerings holdning overfor den russiske regjering i anledning av den tyske påstand om de russiske mord på de 12000 polske offiserer. Moskva hevder at disse ble drept av tyskerne.

Finnland. Etter meldinger fra Stockholm står Finnland foran en krise. Amerikanerne forsøker å få finnene til å slutte fred med Russland, mens tyskerne på sin side forlanger fullt samarbeid fra Finnland. Ifølge stockholmsmeldinger har de amerikanske logsjonsfolk forlatt Helsinki. De forente stater har mistet tålmodigheten mot Finland. I Stockholm venter en hvert øyeblikk et brudd mellom de Forente stater og Finnland. Det meldtes fra Washington for ca. tre uker siden at Amerika ville ta under overveielse å opptre som mellemann mellom Finnland og Russland. Ifølge denne melding skal Helsinki ha gitt et unnvikende svar. Det er alminnelig kjent i Washington at De forente stater gjerne ville få i stand fred mellom Finnland og Russland. Finnene er under press av tyskerne som ikke vil finne seg i at finne slutter fred, da de trenger den finske hjelpe mot en russisk trusel mot Østersjøen. Fra Stockholm meldes at opposisjonen i Finnland pointerer at den finske regjerings politikk isolerer Finnland og skiller det fra de øvrige nordiske land, spesielt fra Sverige.

Norge. De siste meldinger fra Norge viser at motstanden mot den tyske arbeidsmobiliseringen øker. Folk møter ikke lenger fram til samlingsstedene og etterkommer ikke utskrivningen til de tyske militærarbeidene. Det er blitt klart for alle hva de tyske planene går ut på og nordmennene nekter bestemt å medvirke. Den tyske strategi går ut på å rette et drepende slag mot eventuell motstand fra de okkuperte land i tilfelle av alliert invasjon. I dette øyemed flyttør de danskor, hollondere, belgiere til Norge og nordmenn blir sendt til Tyskland og andre land. Hovedsaken er at de tilvante sammunnsmessige forhold i de enkelte land blir opploft og at den vernepliktige ungdom blir fjernet fra sine hjemsted. Hitler har gjort Europa til et slavemarked, hvor menneskene rekvisieres og dirigieres i alle retninger. Det som alle har fryktet, men som en har vegret seg for å tro, det skjer nå i Norge. De norske arbeiderne ble lovet grimrende betingelser og bedre kost enn de er vant til. Nå går det opp for alle at den tyske propagandaen har vært gjennomført svindel.

SISTE. Ifølge de siste meldinger begynner de tyske styrker i dag morges å trekke seg tilbake fra det amerikanske avsnittet av fronten i Tunis.

Avgjørelsen sammendraget søndag hitsettes: I Nordtunis har det franske afrikakorps som rykker fram langs kysten nådd et punkt 20 km øst for Cap Serrat. Amerikanske styrker som er forlagt fra Sydtunis til dette avsnitt står 24 km fra Mateur ved jernbanen og veien fra Tunis til Bizerte. På midtfronten har den 1ste armé okkupert størsteparten av Long Stock Hill og den presser på mot Tebourba omrisset 30 km vest for byen Tunis. Infanteriet fra den 1ste armé har inntatt Gouhellat. Fra offisielt hold blir det opplyst at 76 % av soldatene i den 8de armé og 90 % av dem i den 1ste armé er fra Storbritannia. Et dokument datert 19. mars som den 1ste armé nylig tok, var undertegnet av von Arnim som øverstkommanderende over Armeegruppe Afrika, og ikke av Rommel. Man kjenner ikke til hvor Rommel for tiden befinner seg. - Den svenske regjering har nedlagt en energisk protest i Berlin mot at det tyske krigsskip har senket undervannsbåten "Ulven" og gjettar ikke den tyske regjeringsforklaring av episoden. Båten befant seg innenfor territorialgrensen.

I literoversikt av general Wilson.

I Tunis har den 8de arme forfulgt Rommels styrker videre nord for Gabes. General Montgomery brukte små panserkolonne og jakten gikk i raskt tempo, men det lyktes ham ikke å innfange Rommels hovedstyrke. Tyskernes nye stillinger ligger i et vanskelig terreng som de fikk tid til å sette i stand da den 8de arme ble sinket av administrative vanskeligheter som en ikke kan unngå.

Lenger nord har den 1ste arme vært i kamp med von Arnims styrker og gjort fremstøt idet vanskelig fjellterreng hvor en bare kan bruke trekkdyr til transport.

Lenger sør er franskemannene på vei østover mot Pont du Fahs. De har gjort betydelig fremgang her og har tatt mange fanger.

Med disse aksjonene er den 1ste og 8de arme kommet fram til de sterke stillinger som aksestyrkene holder omkring Tunis og Bizerte. Det fulgte nå en periode av rekognosering, og den 20. april sto så den 8de arme ferdig til nye angrep. Kl. 11 om aftenen, etter 1½ times kanonade rykket infanteriet fram i måneskinn, beskyttet av en sperreild som lå lavt over bakken. De tok så etter så som var dekket av olivenlunder og tett småskog. Det høyeste punkt lå over 300 meter høyt. Alle mål ble nådd, og i løpet av de to neste døgn ble 6 tyske mætangrep slått tilbake. Det er sannsynligvis Montgomerys tanke å innta det høytliggende området vest for Enfidaville ved systematiske angrep.

I Medjoz-el-Bab-området var den 1ste arme utsatt for et tysk angrep natten mellom 20. og 21. april. Herved mistet aksestyrkene 27 tanks, og 500 mann ble tatt til fange, og den 1ste arme bedret sine stillinger. Hensikten med angrepet var sannsynligvis å komme de britiske operasjoner i forkjøpet, men det kostbare angrepet førte ikke til noe.

De tyske stillingene sør for Tunis og Bizerte ligger langt fremme for å gi dybde til forsvarer av disse byer og for å beskytte flyplassene. Terrenget her er typisk egnet til forsvar, men det har også sine vanskeligheter. Fronten er over 150 km lang, og Rommel har ikke folk nok til å bemanne den så sterkt som han gjør ville. Han har heller ikke så meget materiell som skal til for å holde disse stillinger, da minst 50 % av forsyningene som skulle komme sjøveien er blitt senket. Det er tre viktige innfallsporter til Tunis og Bizerte, men for å kunne ta dem må en først beherske terrenget foran dem.

Tyskernes tap har vært meget store. Siden slaget ved El Alamein har aksemaktenes hatt fem ganger så store tap som de allierte. Den britiske administrasjon som har gjort det mulig å utføre det som er gjort i Nordafrika har vist seg å være meget effektiv. At treningen har vært omfattende og grundig viser seg bl. a. i angrep em natten. Den seier som tankstyrkene av den 1ste arme vant ved Fondouk taler til fordel for de britiske treningsmetoder.

Amerikanerne har hatt fire divisjoner i kamp mot Rommels vestlige flanke, og franskemannene har vist sitt tradisjonelle pågangsmot og overvunnet mange vanskeligheter.

Det mål som aksen har satt seg er å sinke de allierte. For de allierte er målet fremdeles å gjøre seg ferdig med Nordafrika og tilføye ukon storst mulige tap. Men stillingen er allerede nå slik at aksen ikke kan sinke de planer for fremtidens operasjoner som de allierte har.

I Russland er bredt anlagte operasjoner nå ikke mulig på grunn av vårstasjonen. I Volkhovdalen har tyskene gått til angrep for å hindre russene i å utvide forsyningslinjen til Leningrad. Det er også mulig, men ikke sannsynlig, at det var et forsøk på å avskjære forsyningsruten. Ved Donets har tyskerne gang på gang forsøkt å drive russerne bort fra vestsiden av bredden og skaffa seg et springbrett på østsiden. De russiske stillinger her er en trusel mot aksens styrker i hele Sydrussland. Begge parter gjør store anstrengelser for å oppnå herrerdommet over Tamanhalvøya. Aksen trenger sårt et springbrett på østsiden av Kertj-strødet hvis de skal kunne gjøre seg håp om å nå oljefeltene i Kaukasus. For russene er halvøya av betydning for et angrep mot Krim. Russene har drovet to farlige kiler inn i tyskernes stillinger vest og syd for Krimskaja. Under forsøk på å jevne ut disse kiler har tyskerne mistet 6,000 marn og 200 tanks.

Det er ikke tvil om at tyskene har fått folk til å forsvere hele fronten effektivt. De har mistet 50 divisjoner av rumenske, slovakiske og ungarske tropper og frivillige fra de øvrige vasalstater. Offensive operasjoner ser ut til å være tvingende nødvendig for tyskerne. Målet kan være Moskva, eller transportnettet omkring Volga eller oljen i Kaukasus. Men det egentlige mål er de russiske arméers tilintetgjørelse. Det neste problem er tidspunktet for offensiven. En mislykkes offensiv er en katastrofe, men en delvis seier er ikke stort bedre. Etter forsvarskampene i vinter og motoffensiven i Dnets må tyskerne gå til en større offensiv, for hvis ikke de gjør det, gjør russene det.

Sjåførskolen i Svelvik.

I sin forklaring til den nasjonale arbeidsinnsats sier minister Lippstad blant annet:

"En av grunnene til at det er oppstått slike misforståelser, er at en del menn etter eget ønske ble sendt til en sjåførskole her i landet, i det de føretrakk å kjøre bil framfor å være kroppsarbeidere. Man trodde at disse skulle sendes til utlandet, men faktum er at vi bare i Nord-Norge har bruk for en mengde lastebilsjåfører. De ryktene som har versert og som mange mennesker har trodd på, kan altså kategorisk domenteres. De er det rente oppspinn."

Som de fleste uttalelser fra nazistisk hold er denne påstand loddrott løgn, og til advarsel til andre som kan la seg lokke bringer vi her en redegjørelse for hvorledes vervningen til denne "sjåførskole" foregår og de tilstander som råder i den "frivillige" leir i Svelvik.

Alle som etter pålegg møter opp på Grünerløkka Skole blir delt i to grupper, med og uten førerkort. Den sistnevnte gruppe blir da førespeilet sjåførarbeide med kjøring på Østlandet, vesentlig i og omkring Oslo. Derved ville man slippe arbeide som anleggssarbeider i Org. Todt i Nord-Norge og det blir forøvrig førespeilet gode arbeids- og boligforhold. De første 3-4 ukør vil imidlertid måtte tilbringes i Svelvik, hvor sjåførskolen skal gjennomgås. Tatt i betraktning av at man ikke vet hva man egentlig går til er det rimelig at mange har lett seg lokke og meldt seg frivillig. Det har dog hendt at ikke tilstrekkelig mange har meldt seg, og det ble da plukket ut et visst antall - mer eller mindre på måfå - og tvungen til å reise til Svelvik.

Før avreisen blir man sendt til Org. Todts kontor på Blindern hvor det blir forelagt en kontrakt som forøvrig ikke tidligere var nevnt. Av kontrakten fremgår det at tjenestetiden skal være til krigens slutt (kfr. avskrift av kontrakten nedenunder).

Protestér mot underskrivne kontrakten blir ganske enkelt avfeist med en erklæring om at nå var det for sent. Fortsatt næktelse til å undertegne vil dessuten medføre de mest drastiske resultater. Ved fremkomsten til Svelvik samme ettermiddag blir man mødt av leirens skredder og skomaker som rømmeliggjøringen er sterkt beruset. Mørkølig nok gouteres dette av såvel norsk som tysk befal som er tilstede. Den "frivillige" blir utlevort tysk uniform og oppdager snart at hensikten med det hele er å opplære ham til tysk soldat. Han blir innrullert i Legion Speer - Einsatz Viking, og som medlem herav opplært i tysk disiplin og førholt overfør førestatte, blant annet offiserer i Die Wehrmacht.

Dagen blir inndelt som følger: a) Purring kl. 6.- b) Frokost c) Oppstilling kompanivis og appell. d) Teoretisk undervisning i motorlære e) Eksersis eller utmarsj uten våpen. All kommando foregår på tysk. Tyske kampsanger må læres og blir sunget. Opplæring i germansk hilsen (hevet arm). f) Middag kl. 12.- Tiden etter middag blir benyttet til stell av uniformen (Putz und Flickstunde) og til renskrivning av notatene gjort i undervisningstimene (Hefte eintragten). g) Kl. 14.- Oppstilling. Tiden til kl. 18.- blir delvis anvendt til undervisning, delvis til lediggang innen leirområdet. h) Kl. 18.- aftens i) til kl. 21.45 fri innenfor leirområdet unntagen tirsdag og torsdag da det kan søkes om permisjon i Svelvikområdet. j) Kl. 22.- ro.

Det øverste befal er tysk og som underbefal fungerer to danskt frontkjempere samt endel såkalte underførere, alle medlemmer av NS, delvis også frontkjempere. Antallet av menige, ca. 300, hvorav størstedelen frivillige, vevet gjennom arbeidskontorene. I tillegg hertil kommer de tvangsutskrevne, hvis antall øker for hver dag etterhvert som de utlærte blir fordelt på ukjente arbeidsplasser! Læretiden synes å være meget vilkårlig, men hver uke forsvinner 30-40 mann til ukjent oppholdssted.

Forholdet mellom befal og menige er teoretisk basert på kameratskap, men er i praksis preget av råskap og sadisme, såvel mot de frivillige som de tvangsutskrevne. Under eksersismen blir det brukt de mest brutale og rå eder, som dog ikke synes å ha noen virking på andre enn nykomlingene. Forholdet mellom de menige er likeledes ytterst slett, med hyppige slagsmål, tyverier osv. De sanitære forhold er direkte redselsfulle. Av de 4 klosetter som forefinnes er to avlåst, det tredje kun for befal, og det fjerde for syke. (Med sykdom forstås kun veneriske sykdommer). Andre sykdommer, såsom utslitt o.l. blir det overhode ikke tatt hensyn til. Frokost og aftens inttas i soverummet hvor det forøvrig ikke finnes ventilasjon og hvor det på langt nær er nok spisebord og krakker til alle. Måltidene inttas såldes sittende på senger, eller stående med maten plassert på gulvet. Forseelser blir straffet med opphold i en rå kjeller som går under navnet "Bunkers" og som er full av rotter. Kosten er da vann og brød. Penge som de arresterte har på seg ved pågripelsen blir inndratt til fordel for kompanikassen og anvendes til innkjøp av brennevin.

Dette er altså den sjåførskole man anmodes om å melde seg frivillig til, med gode arbeids- og boligforhold. Dette er en del av den "nasjonale" og "norske" arbeidsinnsats. Det er ikke vanskelig å gjøre seg opp en mening om hvor den fører hen, og hvilke formål den tjenes.

Kontrakten for innlømmelse i "sjåførskolen" i Svelvik.

Der Generalbauinspektor
für die Reichshauptstadt
Chef des Kraftfahrwesens
Legion Speer.

Berlin - Nikolassee, den.....,
am Kattegat
Fonnruf 80 40 88.

Einstellungsverfügung.

1. Herr ..... geb. .... ledig - verheiratet....
..... Staatsangehörigkeit, wird vom ..... an auf die Dauer
des Krieges zum Einsatz in ..... als Kraftfahrer/Autoschlosser/Kraftfahrer-
Anwärter mit/ohne Führerschein in die Legion Speer eingestellt.
2. Der Eingestellte erhält vom Tage der Einstellung an als gelernter Kraftfahrer mit
Führerschein oder als gelernter Automobil- oder Motorenenschässer..... RM. 55,- pro Woche
als Kraftfahrer-Anwärter..... RM. 50,-
Als gelernter Kraftfahrer ist anzuschreiben, wer eine Tätigkeit als Berufskraftfahrer
von mindestens 3 (drei) Jahren oder eine Ausbildung als Kraftfahrzeughandwerker
nachweisen kann. In den Lönnen ist eine Pauschalabfindung für Mehr- und Sonntags-
arbeit enthalten. Dabei wird ausgegangen von einer Arbeitszeit von 60 Stunden
pro Woche.
3. Eine Auflösung oder Trennungsentschädigung wird nicht gezahlt, jedoch eine Zulage
in Höhe des Gehrsoldes. Dieser beträgt pro Monat:

in Deutschland.....	36,-	RM.
in Norwegen.....	96,-	nrw. Kronen
in Dänemark.....	90,-	dänische Kronen
in Belgien.....	564,-	belgische Franken
in Frankreich.....	864,-	französische Franken
in Serbien.....	900,-	Dinar
in den besetzten Ostgebiete	45,-	Karbowanecz
4. Der Eingestellte erhält von der Legion Speer kostenlose Unterkunft, Verpflegung
und Dienstkleidung.
5. Der Fahrer von Kraftfahrzeugen mit Generatorantrieb erhält einer Erschweriszuschlag
von RM. 2.- (i W. Reichsmark zwei) für jeden Tag, an dem er seinen Tagesauftrag
völlig erfüllt hat.
6. Der Eingestellte ist verpflichtet, auch jeder andere seinen Fähigkeit entsprechende
Arbeit zu leisten. Er ist weiter verpflichtet an Lehrgängen teilzunehmen, die der
Steigerung seiner Leistung dienen. Zeitpunkt, Dauer und Durchführungsort bestimmt
die Legion Speer.
7. Nach mindestens sechsmonatlichen Dienst erwirbt der Eingestellte einen Urlaubanspruch
von 14 Tagen. Mit diesen Urlaub ist der Urlaubanspruch für das volle Dienstjahr
abgegolten.
8. Für das Dienstverhältnis gilt das Deutsche Recht in Verbindung mit der Dienst-
Staf- und Beschwerdeordnung der Legion Speer.
9. Der Eingestellte ist verpflichtet, über die ihm durch seine dienstliche Tätigkeit
bekannt gewordenen Angelegenheiten, deren Geheimhaltung durch Gesetz oder dienstliche
Anordnung vergeschrieben oder ihrer Natur nach erforderlich ist, Verschwiegenheit
gegen jedermann zu bewahren. Von dieser Pflicht kann ihn keine andere befreien
Zwiederhandlungen können mit dem Tode bestraft werden.

.....den.....

.....

Ifølge denne kontrakten skal tjenesten være inntil krigen er slutt. Kontrakten
utstedes i Berlin og er øiensynlig ensartet for alle de okkuperte land - angivelse av
lønnen i de forskjellige lands valuta tyder på dette, dessuten er alle forhold under
tjenesten underkastet tysk rett. Tjenestetid og sted bestemmes av Legion Speer.
Tatt i betraktning at det foregår tvangsutskrivning til sjåførskolen er hele foranstaltningen
en fordekt form for mobilisering og er således en flagrant krenkelse av Haagørkonvensjonen
og folkeretten. Dette bør bli kjent i størst mulig utstrekning,